

De Deva

La fealdad de San José.— Brillante resultado el día del glorioso Patriarcado...

A las diez una solemnisima misa mayor en la que predicó de manera cautivadora el Reverendo Padre Arrayoz...

Por la tarde dió un sermón a la muchísima gente.

Pelicitamos al querido amigo don Manuel Lizarraga por las funciones organizadas y por el acierto al elegir al aludido religioso para dirigir los ejercicios.

De sociedad.— Tenido el gusto de saludar a nuestro distinguido amigo el médico don Esteban don Juan Ibarra.

A América.— El día 18 embarcó para México nuestro querido amigo y buen euzkeltzale don Ramón de Egoña...

Lleven feliz viaje los recién casados y pronto retorno a su Patria.

De elecciones.— Después de una actividad grande por parte de las dos candidaturas parece que hemos entrado en un periodo de calma relativa.

Los nacionalistas que consideran arbitrario la adjudicación al distrito de Deva de seis concejales y cinco a Izar, cuando éste tiene un censo de 450 v.

Según noticias que a nosotros llegan los nacionalistas cuentan con una mayoría de votantes a su favor de 7 a 4 o 5 a 5.

Aún no han hecho pública su candidatura ninguna de las dos partes aun que algo se sabe extraoficialmente de la de la actual mayoría.

El verano.— Ya parece que empieza el movimiento para el verano, pues son ya numerosas las casas que se han alquilado.

Una velada.— El día San José de repitió a petición del público en el Circo lo Alasiano el hermoso drama titulado "La fuga de un Angel" con éxito su perior aún si cabe que el día del estreno.

Durante un entreacto, nuestro querido amigo e inteligente perito electorista dió una conferencia sobre el teléfono de lo cual hablaremos en otra crónica.

En ésta sólo diremos que el triunfo del conferenciante fué grande.

EL CORRESPONSAL

EUSKAL ORRIA

ANDERAKIKOAK

Berri on baten albistari

Gauza erezagorik ez, norberak ezer egin gabe, bestek dagin lanari begira gelditzea baño...

Ezin esan ere zein erez gelditzen naizen gure emakume euskal-idazleak...

Baña ba-ora oyeen artean, besoak tolestuta, ezer egin gabe edo, beren lanari begira geldirik nagola nabaitu nautenak...

Guzioi otzugu gure bizi-bidean lorarik eta arantzak nik ere, guzietan...

Gure esukera maiteak ez du inola ere Gorkoaren aldetik alde eginda bizi nai...

Gure neskatza gazteekin ere suxe bera egiten du: sartzen da beren biotzetan, eta bereko baten zerura begira...

Pozaren pozez artu gendun asmo edo ankeraren Alabak, batez ere aurtien efi ontako Bazkuna trasi zela...

Auxa da ba, anderakiko nere lenengo idatzaldian dakarkidan beñi ona; ta Maria'ren Alaba idazle oyeek bakoitza zeron...

Debatik.

BIGARREN KRONE

"Kirikiño"ren [Abañak] idaztitik.

Trakurliok: Gomuta dozue beñolako Jonandon asmatia, arako azkonafak etxian azteko asmotan eblana gero...

Esango ñeukek oixe Jonandon piztuen belarrietako uliek kontetan dauela.

Baña berak deitzen eutsen lez, basatuak (zebrak) ikusi ebazian antxe gerditu zuan euren begira ta urteteko ordura arte...

Ettxera eidu zanian bere atsuk esautson: --Da? Ikusiozu Kronioi ala? --Krone bera ez; baie bere alemaniyek ba.

--Jente asko? --Uf!... [txafikeri bat!... saskarie lete] --Gero esaten da gaur egunien bizi be ezir leitekeia ta olakuek.

--Koplie, Mikele, dana koplie. Beyer, ba, zuen efire yuen biot. --Zetan? --Diru apur bat irrebazteko asmue dot...

--Taster saldukoztu. Abaño'ko ferriyan saldu gure iraban, da ezin, astuek ezaban estimazioik euki-ta [Zetako zu ba astuoi?]

--Biyer esangotzut, ordura arteko ospik badozu --Ai Jonandon! Andrie eukozu-ba orenbeste denporan itxoten koitadie? --Tire, ba tire; asto ori ipifitok nik...

--Tire, ba tire; asto ori ipifitok nik piniteute, Krone'nien ikusi dodazan basastuak lez ta axe ikustiafen jentiek di rue emongo dau. --Ene Jonandon aberatz ixetara el-

Debatik.

tzan epezazara, esta ixengo beintzat astuziyan paltaz.

Juan zan Jonandon bere andrioren erra ta erosi eutsen koñetuari astua zortzi ogerlekuan; eta uriyan erosi-riko pintura baitz pote bategaz, ekari eban abaria etxera urango guneko goizaldian, inok ikusi barik.

Egun osoa emon eban astua pintetan basastuak lez, ardura andia ta bere zentzu guztiyak atan ipifite. Mikele atsuk ikusi ebanian "Aitarien" eginda esautson:

--Ene gauza politagorik!... [Etofikoa da bai, jentie eufez ikusten ori! --Oin guzuz bat asmau biar dogu, Krone'neuek bost mile erlian saldu dauela-ta.

--Ofetan biyok alkar aitu biera dogu, bana esan ezteigun. --Bai ba; aziteko edo kastietako, astuekaz nastaute, ekafi dogule. --Baie Jonandon afantza eiteñ dabenien astue dala igefikotsie.

--Ori laster efemedyauku, buzetetik dingliz adriu bat ipifite. --Ta afantzaik ez olan? --Txitit be eztabe ataraten astuek.

Jonandon eta Mikele'k zabaldu eben etiyen Krone'ri erositako basasto bat ekafi eba ta ikusi gura ebanak peseta bat emon biarko eba. Efiiko andikiyai, abade, alkate, juez, sekretario, mediku, duban erakutsi eutsen basastua, zabal-gurdia edo propaganda egitiafen. Bañi axek peseta bat, ordaindu biarfak, asko asafatu eban jentia.

--Kone, esateben, Bilbo'n peseta bigatik Krone'n pistiyeek ikusi al ziran eta emen bat bakarik ikustiatik pesete? --Oixe Jonandon da astue baño tiraneruagorik!...

--Bale, ar a yuetie asko kosta ta emen batiz peseta uts-utsa baño ez, esateben Jonandon'ek. --Onantxe eztabaidaka ibilita, azkenian Jonandon'ek arpegi mukefaz esan eutsen:

--Tire, tire efiel bire eratsi daigun ba Dana ez galdutiafen eiten yuat. Efiel bi ezbebe eztoz. [Ai nik Krone'ri omon dautsodazan bost mile erlak noz batuko ete dodaz! Orenbestegaz Jonandon'ek azeriyak jentia ipifi eban efiel bi ardura barik ordaintzera ta asi zan eltzen, taka-taka, etxe-osteko korta-argira, ortu-aldera emoten ebanera. Askoko gustotan yaken danai basastua, oso polita ereixten eutsen. Bai zan ikusi biarf. Jonandon'ek eta ikusliak euren artan onakoxe alkar-izketa politak euekazan: --Da ze Jonandon zetako dauko beronek adriu ori dingliz buzetetik?]

Debatik.

--Ori de mantso egon daiten, onetarik aberleñ uxuek ixeten die-ta --Nunik dakafez euek? --Oneek e... desiertuen bixi ixeten die-ta. --Barakaldo'n? --Ez, zerien Socuellamos'en... --Barakaldo'n eztago ba desiertue? --Alan esateutsoe etxez ta jentez bete-beteik dauen azo bati; bale a esta desiertue ixenez baño, kokolo! [Nori otu lekiyo Barakaldo'ko Desiertuen bixi lete-tela basapistiyeek? --Nun ba? --Apirka'ko basamortuetan eunkada leguetan ñor be (personaik aitu bidea) inxi eztanetan, antxe bixi dira euek-uretara askotariko piztiyeek ugeri... --Ta Jonandon, Apirka ori zein aldelara eiten da ba? --Ara... uñi esan ezkeru zuentzako aukue da, asten ba'gara ba kografiiyek eta enparau tirolojiye gustiyeek ataraten guriek ein yok, gure buru motzok etxaukuaguz ba ofetariko gertaute-ta. --Zuk Jonandon, basasto onegaz ta lengo azkonafaz, batzen bautzeuz kataruz, katagori, katamixer, ta katar-melgak, ementxe einguo Krone'k antziko piztido' bat. --Ba... ixen leitekera dok gero, esan eban Jonandon'ek. --Azeri bat be elitzake txarto etofiko, Jonandon --Berau dok au azeri naikua, esan eban beste batek. --Bai Krone be. Ara gixonak: a dok Krone ta Jonandon bigafen Krone.

Jonandon'ek alde eginda esteeban bere kolkorako: Burlexue gure baze, efiel bi ordaindu ezkeru. --Oingo 200 lagun baño geyago eldu yaroz basastua ikustera, ta beraz astuak eta pinturiak eta Jonandon'en lanak euren burua irabazi dabe, ogei ogerlekotik gora dua ba eskuratu dauan dirua. --Krone'k asko irabazi dauala? --Bai Jonandon'ek be! Ondo deitu eutsen berari "bigafen Krone".

Debatik.

Debatik.

Debatik.

Debatik.

Debatik.

Debatik.

Debatik.

Debatik.

Debatik.

Debatik.

Debatik.

Debatik.

De Azpeitia

Domingueras.— Hizo un tiempo es pléndido. Los actos religiosos se vieron muy concurridos, acercándose muchos a la Sagrada Mesa para cumplir con el precepto Pascual.

La iglesia aparecía vestida de luto señal precursora de la próxima como moración del Dios-Hombre, crucificada en una cruz por la redención del género humano.

De sociedad.— Vino de Barcelona la agraciada joven Primi Muguruza. De Bilbao la bella señorita María Aguirre, Ongui etorri.

La esposa de nuestro apreciable amigo Esteban Larrañaga nacida María Bereciartua, dió a luz con toda felicidad, una preciosa niña, imponiéndose los bonitos nombres euzkerikos de Miren Genobebe.

Boda en puerta.— Para muy en breve se anuncia la boda del afamado celotari y acreditado mantequillero de Urrestilla, don Santiago Aguirre, cono cido en las canchas por "Txikori", con la bellísima señorita, Juanita Alberdi, Zorionak Shanti.

Partido de desafío.— El próximo domingo 29 del corriente a las cuatro de la tarde se jugará en el frontón "Ode ta" de Zumaya un interesante partido entre "Arteondo" (hijo) de Izar, mano a mano y José María Oloizola de ésta, con la izquierda, pero pudiendo hacer los saques con la derecha, que lo harán ambos del tres, atravesando doscientas pesetas.

La reforma de la calle Emparán.— Las aceras que a ambos lados existían en esta calle de nuestras simpatías, han sido quitadas con muy buen acuerdo del Ilustre Ayuntamiento, pues con la nueva reforma y cuando terminen de embrearla facilitará el acceso a los muchos autos que por la estrechez de la calle San Ignacio surgían tantas molestias para los vecinos y conductores, máxime, si como esperamos se ordenará que todos los vehículos descendentes vayan por la calle de Emparán y los ascendentes por la de San Ignacio, pues cremos que con este modo de pensar nos hacemos solidarios de la aspiración de todo azpeitiano.

IZARRATZ

Amuebladora Vitoriana

No realicen compras sin antes visitar nuestros almacenes de URBIETA, 21, y BUEN PASTOR, 8, sin ningún compromiso para ustedes TELEFONO 1-17-53

LEA USTED "EL DIA"

el día epailla 25 zati 8'9. zati

Bigarren apaldia Ona beintzat lenbizikoa... Ezkufa'k begiak iriki zituanean, logela ormak bukatu eta leioa nun asten zan etzuan jentia gabe esaterik, ahi ino zegoen guzia. Kata-begiak zabal-zabalik, ilunpe ura argitu nairik saio biziari zala, orei artetik dardarka zetorkion erlojuaren abotsak ordu aufetiko deia entzinarazi zion. Afituak entzun zituan sei, zazpi, zortzi... amabi tantako. [Amabiak! Ordu bifa, oleratu, ta amabiak? Erloju zoratuta zebilen! Otzak kurrpil arteko kopea jeltatu ta zer ordutan oizi zan etzekiala utzia zuan noski. Amabiak? Bere oiburuko erlojuxoaren ordukiak ikutu zuan, ezkiodefokoari zer ordu zan esateko ustean. Baña au ere, bixi-bixi amabi tintineko jo arteraño etzizalozon ixildu --Ezin liteke! --esan zuan Ezkufa'k--. Egun osoan lo egon ote naiz ba? Ala eguzkiak atzerapenen bat izan ote du- Eguardiko amabiak ote dira? Au gerta ote zeikeneñ zalanitzak azmatuta, oietik jeiki, ta leioratu zan az-tamuka. Leisafetako lausoa besoakin garbitu bear izan zuan zerbait ikusteko. Ta ala ere etzuan gauza aundirik ikusi: lañoa len bezin lodi, otza len baño ere gogofago kalean, eta bere kezka egia izan balitz, gauak egun-argiarekin egunere oi duan bufukan goizetik lenengo aldiz menderatu izan balu zende artean nabaituko zan izu-lafirikez. Onetzek etzuan gutxi lasaitu: [Zar artean, onelkorik gerta izan balitz, "Zortzi egun" bafu Ezkufa'tar Iñaki'ri orenbeste laurleko ordainduko aizkiot" zioten ainbat eta ainbat agerik zer indar egin zezateken ba? Ezkufa' beñio oieratu zan. Eta aleguak alegin etzion gertaera ari argibidrik arkitu Zentab eta gelago oldoztu, are ta gelago nastuzen zuan, eta eskutuki ura bere adimenetik uxatu narik salatzen bazan, are ta buru auste gelago ematen zion. Marlegi'ren Mamutzarak betetzen zion irudimena. Guzia ametsa izan zala mistera jartzen zan bezin laster, irudimenak lengo gertaeretara itzul egiten zion, eta beñio-beñio bidekurutzean arkitzen zan. Amets ala-egi? Tankera ortantze afapatu zuan urango ordu aufetiko iru-laurdenekoak. Iru laurden aietxek orotarazi zioten Mamutzarak iragafitakoa: ordu batean etzizekoa zuan lenengo ikerlea, alegia. Azti-ordu ura esna zaitzea erabaki zuan. Eta etzizalozon zall izan: ez baitzuekan atadiko aizeak baño logale geyago. Baña bai luzea ordu laurden ura! [Bategabe le kuluxken bat egin, eta ordu bata jo ate zuan ere oldozterazi zion. Alakorik batean ordea, ezkil otsa iri-

14 EGUARI ABESTIA txi zitzaion. --Ding! Ding! --Amabi ta laurdenak --esan zuan Ezkufa'k. --Ding! Ding! --Amabiterdiak -- jafaitu zuan. --Ding! Ding! --Ordu ata laurden gutxiago. --Ding! Ding! --Ordu bafa --egin zuan garraile--. [Ona emen ordu bata! -- ta ezkiodefak etzuan oraindik ordurik jo. Bañalaxe zan, ordu bata. --Danannnn! Eta etziran oraindik odoi artetik aldutako dardarots zokon, mudufiak, ixidu, ta gela guzia argitu (baña nola!), ta oieko ezezelak zabaldu ziran. Bai, ben-benetan ari natzaitzute. Esku batek zabaldu zirikien ezezelak. Ta ez ofialdekoak, eta ere burukoak, baizk ezker-eskubikoak, albotakoak. Oetxek zabaldu zitzaizkion, eta Ezkufa izatuta erdi eseri zan... eta ni, ementxe, urbil naukazun bezelaxe, irakurle maite, ementxe zure aldamenen bait-nago ni, onelaxe, sufez-aufe arkitu zuan gotiko gogoki arifari bat. Arifaña zan izan ere areñ irudimena bat zirudin, edo obeto begiratuta, aur biurutako agure zafa ote zan esan zitekean. Bizkar gañera zerorikon ilea elufa bezin zuria zan, baña arpegia zimur ipitxik gabea gazteen gazteak baño labafinagoa zuan. Beso luze ta zamtsuak, zituan, eta beso ta esku oi ez bezin indartsuak ziruditen. Zanko ta oin utzik zegoen. Solpeko zuri bat zerman, gefiko diridzari labain batekin gorputzari lotuta. Gorosti makil bat negu-ikur bezela eskuan zualarik, solpekoa udara-lorez apainduta zekafan. Eña aundiena, burutik sortzen zitzaion argi-izpi bizi uraxe zan: inola argituen zituan zoko guziak! Argi ura bear ezuanerako izango zan noski besapean zerman kandel-itxalki antzeko txano ura. Etzizalozon alare, begiuz egifik zegoen Ezkufa'ri doarrik afigafiena ori iru-oiu nai ala agertu edo ezkutazateko zuzna baizik. Irudia beso edo zanko batekin agertzen zitzaion batzuetan, ogeizankokin bestetan, bizkar gañean bururik gabe edc buruuts gorputzik gabe ere ikusi al izan zuan... eta gero osoro ezkutuzten zitzaion, beñio len bezin garbi ta oso azaltzeko --Iragafitako Gogoutsu al zera? --aldetu zion azkenik Ezkufa'k. --Alaxe naiz. Abots legun eta atsegina, baña ixilita mea, urutitik, oso urutitik letorke-nen baten antzekoa. --Nor zaitut ba? --jafaitu zuan Ezkufa'k. --Igarotako-Eguari-Mamua natzaitzu. --Guzier Eguari irudian al zatot? --Ez, zuri dagozikuzen Mamua naiz Zergatik etzekiala, Gogoutsu ura txan-a jantzia ikusteko gogo bizia sortu zitzaion Ezkufa'ri. Ta ala, afeñ oztu etzedin, bere etxean balego bezelaxe, txapela janteko eskatu zion. --Nola! -- erantzun zion Mamuak--. [Ene argi izpi ori onen aguro itzali nai ote zenuke zure esku loi oiekin? [Ez! det aski, amaigabeko urtelan sudur-gañerako sartuta erabili bear dedan txaro au, zure grifa zitalekin eundua izatea? Gaizki esanak barkatzeko ta bere

Debatik.